

Misiunea OSCE în Moldova Pliant informațional

De ce o misiune în teren în Moldova?

În primăvara anului 1992, după destrămarea Uniunii Sovietice, a avut loc escaladarea conflictului între autoritățile transnistrene și conducerea centrală de la Chișinău. Ciocnirile violente s-au soldat cu câteva sute de victime. Peste 100,000 de persoane au fost temporar strămutate. Un acord de încetare a focului a fost stabilit în iulie 1992, iar părțile s-au angajat să negocieze pe marginea reglementării conflictului.

În 1993, Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa (acum OSCE) înființează o Misiune în Moldova pentru a susține eforturile de identificare a unei reglementări pașnice a conflictului.

Misiunea OSCE în Moldova este prezentă pe ambele maluri ale râului Nistru, cu un birou principal în Chișinău și birouri regionale în Tiraspol și Bender.

Misiunea OSCE în Moldova își propune să ofere asistență în procesul de negociere a unei soluționări politice durabile a conflictului transnistrean cu scopul de a consolida independența și suveranitatea Republicii Moldova, și de a ajunge la o înțelegere privind un statut special pentru Transnistria. Misiunea recurge la diplomație – în mare parte tăcută – pentru a promova dialogul și pentru a dezamorsa tensiunile.

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) activează întru asigurarea stabilității, prosperității și democrației în 57 de state prin intermediul dialogului politic privind valorile comune și prin lucrul practic care face o diferență durabilă. Misiunile OSCE în teren sunt înființate la invitația țărilor gazdă cu acordul celor 57 de state participante.

Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă o precondiție pentru o securitate durabilă, iar Misiunea lucrează în vederea consolidării drepturilor omului și cele ale minorităților, democratizării, supremației legii și libertății presei. Promovarea egalității genurilor și combaterea traficului de ființe umane constituie, de asemenea, o parte vitală în activitatea Misiunii. Misiunea asistă Moldova în eforturile sale de îndeplinire a angajamentelor sale față de OSCE, astfel contribuind la consolidarea securității.

Soluționarea conflictului și procesul de negocieri

Reglementarea conflictului transnistrean este cea mai importantă și ambițioasă sarcină pentru Misiunea OSCE în Moldova.

Negocieri privind reglementarea

Misiunea facilitează întâlnirile directe între cele două părți și concurează cu acestea, cu mediatorii și cu observatorii în procesul multilateral de reglementare. Negocierile au ca scop găsirea unei reglementări politice durabile a conflictului.

Din 1993, Misiunea, împreună cu ceilalți mediatorii, a înaintat propuneri pentru o reglementare definitivă și a intermediat acorduri

privind măsurile de consolidare a încrederii. Misiunea a organizat o serie de conferințe în cadrul cărora experți străini, moldoveni și transnistreni au discutat despre consolidarea încrederii în diverse domenii, precum și despre diferite abordări pentru o reglementare definitivă.

Negocierile oficiale au fost întrerupte în februarie 2006. Ulterior, Misiunea a depus eforturi pentru a se asigura că întrevederile neoficiale în formatul 5+2 continuă și că acestea, deși neoficiale, sunt

un forum de negocieri semnificative, și că încrederea între părți este consolidată, fapt ce ar permite reluarea negocierilor oficiale. Misiunea a facilitat stabilirea unor contacte directe între reprezentanții politici ai părților, precum și alte canale pentru rezolvarea problemelor reale și consolidarea încrederii. La 22 septembrie 2011, eforturile Misiunii și ale altor mediatori și observatori au fost răsplătite printr-o decizie formală de a relua negocierile oficiale în formatul 5+2.

Consolidarea încrederii

În 2008, Misiunea și-a extins activitatea privind consolidarea încrederii între părți odată cu începerea întâlnirilor grupurilor de lucru ale părților la nivel de experți, pe probleme sociale și economice de interes comun, inclusiv pe probleme ce țin de aplicarea legii și statutul civil. Misiunea facilitează desfășurarea acestor întreprinderi, la care participă reprezentanții ambelor părți. Misiunea joacă un rol semnificativ în încercările de stabilire a unui dialog privind problemele în domeniul învățământului.

Controlul armamentului și dezarmarea

La Summitul OSCE de la Istanbul din 1999, șefii de stat din statele participante la OSCE au extins mandatul Misiunii OSCE în Moldova pentru a include asigurarea transparenței în procesul de retragere și distrugere a munițiilor și armamentului rusesc, precum și coordonarea asistenței financiare și tehnice pentru facilitarea retragerii și distrugerii acestora.

În perioada 2000-2001, Federația Rusă a retras, utilizând calea ferată, 141 unități de artilerie autopropulsată și alte vehicule blindate și a distrus pe loc 108 tancuri T-64 și 139 unități de echipament

Ce este 5+2?

Negocierile și consultările desfășurate în formatul 5+2 au drept scop identificarea unei soluții definitive, cuprinzătoare și durabile a conflictului transnistrean. Formatul include părțile, mediatorii și observatorii în procesul de negocieri: Republica Moldova, Transnistria, Federația Rusă, Ucraina, OSCE, Statele Unite și Uniunea Europeană.

militar restricționate de Tratatul privind Forțele Armate Convenționale în Europa (FACE). În decursul anilor 2002 și 2003, militari ruși au distrus alte 51 de vehicule blindate, asupra cărora nu se extind restricțiile Tratatului FACE.

Misiunea a monitorizat și a verificat retragerea a 11 trenuri încărcate cu acea parte a echipamentului militar care a fost retras și 37 trenuri încărcate cu peste 22,000 tone de muniții. Totuși, din martie 2004 nu au mai avut loc activități de retragere și alte 20,000 tone de muniții și ceva echipament militar continuă să rămână în Moldova.

În activitatea sa din domeniul controlului armamentului, Misiunea se concentrează și pe promovarea transparenței militare și consolidarea încrederii între părțile implicate în conflict. De asemenea, Misiunea OSCE colaborează îndeaproape cu Ministerul Apărării al Republicii Moldova pentru a sprijini Ministerul în eforturile sale de implementare a bunelor practici în domeniul gestionării stocurilor de arme de calibru mic, armament ușor, precum și a munițiilor, promovând stabilitatea regională și neproliferarea.

Drepturile omului și democratizarea

Misiunea OSCE oferă autorităților din Moldova recomandări în domeniul drepturilor omului și democratizării, inclusiv în domeniul combaterii torturii și maltratării, reformei electorale, promovării supremației legii, libertății religiei, libertății întrunirilor, precum și protecției drepturilor minorităților și a drepturilor lingvistice. Misiunea monitorizează îndeaproape reformele legislative implementate în Moldova în domeniul drepturilor omului și al statului de drept, oferă expertiză pe marginea proiectelor de legi și urmărește îndeaproape implementarea acestora.

Școlile moldovenești din Transnistria

În anul 2004, a erupt o criză în momentul în care autoritățile transnistrene au întreprins acțiuni împotriva a opt școli din Transnistria care sunt administrate de către autoritățile centrale din Moldova și care folosesc un curriculum școlar moldovenesc. De la începutul crizei, Misiunea monitorizează funcționarea școlilor moldovenești și este mediator între autoritățile centrale din domeniul învățământului și cele transnistrene în vederea identificării soluțiilor pentru rezolvarea problemelor stringente, precum și pentru prevenirea apariției noilor crize.

Promovarea drepturilor deținuților

Misiunea monitorizează eforturile Guvernului și ale societății civile pentru prevenirea și soluționarea cazurilor de tortură și tratament degradant în locurile de detenție. Misiunea oferă expertiză și susținere în vederea îmbunătățirii legislației și practicilor instituționale, și efectuează vizite de monitorizare la locurile de detenție de pe ambele maluri ale râului Nistru. Misiunea se concentrează în special pe consolidarea rolului și capacității societății civile de monitorizare a locurilor de detenție. Misiunea a sprijinit eforturile Guvernului în vederea instituirii și dezvoltării Mecanismului Național de Prevenire în conformitate cu Protocolul Opțional la Convenția ONU împotriva torturii. Mecanismul a fost adoptat în anul 2007.

Misiunea gestionează proiecte care urmăresc consolidarea capaci-

tăților medicilor legiști și ale experților medicali din locurile de detenție de pe ambele maluri ale râului Nistru, și organizează ateliere de lucru care pregătesc deținuții minori din Transnistria pentru reintegrare socială după eliberare. Mai mult, Misiunea acordă asistență juridică gratuită, în regiune, în probleme ce țin de drepturile omului.

Reforma judiciară

Misiunea sprijină eforturile autorităților naționale de reformare a sistemului judiciar astfel încât acesta să corespundă standardelor internaționale. Misiunea monitorizează sistemul judiciar în vederea consolidării independenței acestuia și evaluează conformitatea acestuia cu standardele cu privire la un proces echitabil.

Ca parte a contribuției sale la procesul de reformare a justiției penale, Misiunea a acordat sprijin pentru analizarea deciziilor adoptate de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului împotriva Moldovei pentru a însuși lecții, și urmărește și comunică despre toate astfel de cazuri. De asemenea, Misiunea susține activitățile de îmbunătățire a sistemului organelor procuraturii din Moldova.

Reforma electorală

Misiunea, în cooperare cu Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ BIDDO) oferă recomandări și expertiză pentru susținerea activității de îmbunătățire a legislației electorale naționale și regionale.

Libertatea presei

Libertatea de exprimare și libertatea presei fac parte din drepturile omului. Misiunea OSCE în Moldova urmărește situația din domeniul mass-media de pe ambele maluri ale râului Nistru. Misiunea comunică, în mod regulat, îngrijorările și observațiile sale statelor participante la OSCE și Rezentantului OSCE pentru Libertatea Mass-media.

Misiunea monitorizează reforma audiovizualului în Republica Moldova pentru a spori transparența activității agenției de reglementare în domeniul audiovizualului și pentru a ajuta la transformarea radiodifuzorului de stat într-un radiodifuzor public veritabil. De asemenea, Misiunea urmărește și analizează evoluțiile din domeniul legislației cu privire la mass-media.

Misiunea susține instruirea jurnaliștilor, inclusiv la Școala de Studii Avansate în Jurnalism din Chișinău, care a fost creată în 2006 cu

scopul de a îmbunătăți nivelul profesionalismului mass-mediei din Moldova. În 2007, Misiunea a început finanțarea burselor pentru susținerea studenților la jurnalism din Transnistria și din Găgăuzia, o regiune autonomă în sudul Moldovei. Misiunea și Biroul Rezentantului OSCE pentru Libertatea Mass-media desfășoară în comun cursuri de instruire pentru jurnaliști și manageri media de pe întreg teritoriul Moldovei, pentru a promova accesul la informație, autoreglementarea mass-media și dezvoltarea mass-media online profesionistă și durabilă.

Combaterea traficului de ființe umane și promovarea egalității genurilor

Programul Antitrafic și Gender face parte din activitatea Misiunii de promovare a democrației și drepturilor omului.

Combaterea traficului de ființe umane și a violenței în familie

Misiunea OSCE în Moldova desfășoară cursuri de instruire pentru judecători, procurori, avocați, polițiști și asistenți sociali, în vederea consolidării capacității lor de combatere a traficului de ființe umane, violenței în familie și a abuzului sexual asupra copiilor pe Internet.

Misiunea oferă instituțiilor de stat expertiză în domeniul combaterii traficului de ființe umane și violenței în familie. Misiunea a expertizat principalele legi, precum Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

Misiunea desfășoară campanii de informare și spectacole de teatru pentru a sensibiliza opinia publică în mediul rural cu privire la riscurile, cauzele și consecințele traficului de ființe umane și ale violenței în familie.

Misiunea a sprijinit crearea unei linii de încredere, și a serviciilor de consiliere pentru victimele violenței în familie. De asemenea, Misiunea a sprijinit Biroul Ombudsmanului la crearea unei linii fierbinți și

a serviciilor de consiliere pentru copiii-victime ale abuzului sexual. Misiunea facilitează crearea unei coaliții a bărbaților și băieților care sunt împotriva violenței față de femei și care vor acorda servicii de consiliere și reabilitare pentru agresorii violenței domestice. Mai mult, Misiunea sprijină funcționarea paginii web a rețelei antitrafic și gender www.atnet.md, precum și publicarea unor compilații actualizate de acte legislative, manuale și alte publicații pentru judecători, procurori și avocați, copii și părinții plecați peste hotare despre combaterea traficului și problemele de gen.

Egalitatea genurilor și non-discriminarea

OSCE promovează șansele egale pentru femei și bărbați. Misiunea OSCE în Moldova lucrează asupra lărgirii posibilităților pentru femei și creșterea participării lor în viața politică și în domeniul securității.

Misiunea cooperează cu autoritățile din Moldova în vederea revizuirii legislației pentru a asigura egalitatea între femei și bărbați, și, împreună cu OSCE/ BIDDO, Misiunea a sprijinit autoritățile în procesul de elaborare a unei legi complexe privind non-discriminarea, care să corespundă standardelor internaționale.

Doriți să cunoașteți mai mult?

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să vizitați pagina web a Misiunii www.osce.org/moldova, unde puteți găsi documente oficiale ale OSCE, inclusiv rapoarte, declarații, analize și comunicate de presă.

Misiunea OSCE în Moldova
str. Alexei Mateevici 75
MD-2009, Chișinău
Moldova

Tel: +373 22 22 34 95
Fax: +373 22 22 34 96
E-mail: moldova@osce.org

osce.org/moldova
facebook.com/OSCEMoldova

facebook.com/osce.org
youtube.com/osce
twitter.com/osce